

Oldenis redder træskomagerens jul

Engang for længe siden boede der i Nørregade i Haderslev en skomager. Han lavede mest træsko og blev derfor kaldt træskomager. Folk, der fik deres træsko lavet hos ham, skulle altid komme og bestille først, træskomageren skulle nemlig bruge deres gamle læst til at lave et par træsko efter. Det vil sige, at ikke to par træsko var ens, og at han først lavede træskoene, når folk havde brug for nye.

På loftet hos træskomageren boede dengang museumsnissen, Oldenis. Det var da Oldenis stadig var en ung nisse, for det er jo længe siden. Oldenis syntes, det var alle tiders, at bo hos træskomageren, for her var dejlig stille og rolig, og i hele december måned fik han sin risengrød stillet op på loftet, selvfølgelig med en kæmpe smørklat og godt med kanel på.

Træskomagerens værksted. På væggen og i hylderne er læste til kundernes sko og træsko.

Nu var det igen blevet december måned, og Oldenis så frem til endnu en gang at få sin livret i en hel måned. De første dage gik alt også, som det plejede, den gamle træskomager kom op ad loftsstigen, stillede en stor portion risengrød med smør og kanel på et gammelt vakkelvorn bord og sagde: "Pas godt på julens glæder, kære nisse" og kravlede forsigtigt ned ad stigen igen. Der gik dog kun til næste aften, hvor træskomageren godt nok kom med grøden, og også sagde "Pas godt på julens glæder kære nisse", men hvor kanelen manglede. Oldenis undrede sig gevaldigt men mente nok, at det bare var træskomageren, der havde glemt at drysse den på.

Den næste aften gik det ikke bedre, nu manglede både kanelen og den gule klat smør, og træskomageren sagde kun: "Oh ja, oh ja". Oldenis rynkede panden og tænkte, at noget måtte være riv rav ruskende galt, og her måtte han vist selv lave en undersøgelse.

Træskomageren har sat risengrød op på loftet til Oldenis.

En ganske særlig undersøgelse

Da træskomageren sov, listede Oldenis sig ned i værkstedet og gik direkte ind i spisekammeret. Her så det sløjt ud, der var næsten ingen mad. Der lå lidt gammelt brød og et lille endestykke af en spegepølse. I hjørnet stod en krukke med en smule risengryn, men det ville slet ikke række til at lave risengrød til hele december måned.

Oldenis klæde sig i håret og spekulerede som en vanvittig. Hvorfor var der ingen mad i skomagerværkstedet, og hvorfor så det ud, som om træskomageren ikke havde lavet et par træsko i lang tid? Duften af nyt træ var helt væk, og der lå intet værktøj på bordet. Noget var helt forkert.

Krukken med ris VAR næsten helt TOM!

Oldenis gjorde nu noget, han stort set aldrig gjorde. Han gik ud af huset og ind i det næste hus på Nørregade. Her boede hans to naboer, som han kendte godt, men som han kun besøgte ved særlige lejligheder. Disse to naboer kunne dog fortælle Oldenis, hvorfor alting var forandret inde hos træskomageren.

For to uger siden var der til byen kommet en ny træskomager. Baron von Gullasch hed han. Han havde åbnet en træskofabrik. Her blev der fremstillet træsko på samlebånd, hver eneste træsko lignede den anden, og alt på træskoene var ens bortset fra størrelsen.

Denne baron ville have, at alle i Haderslev skulle gå i hans træsko, og for at det skulle lykkes, havde han lovet alle, der afleverede deres gamle træsko, et par nye til halv pris. Den første uge gik salget ikke så godt, fortalte naboerne, men da baronen lovede, at man også fik en flæskesteg oveni, var der næsten ingen, der ikke ville købe nye træsko. Alle gik nu rundt i Haderslev med baron von Gullasch's træsko, og ingen behøvede derfor at bestille hos den gamle træskomager.

Oldenis forstod nu omsider, hvorfor der ingen mad var i huset. Den gamle træskomager fik ikke flere bestillinger på at lave træsko. Folk i Haderslev købte deres nye træsko hos denne baron. Nabonisserne så bedrøvede efter Oldenis, da han meget ked af det gik hjem til sig selv.

Oldenis tager affære

Hjemme igen satte Oldenis sig i sin gamle lænestol og tænkte sig grundigt om, hvis alt blev ved med at være som det var lige nu, ville skomageren ikke have råd til at servere grød for nissen, ja det ville ende med at de begge døde af sult. Det var derfor tvingende nødvendigt, at Oldenis selv tog sig af at hjælpe træskomageren, men hvordan?

Oldenis grublede hele natten, men til sidst fik han en rigtig god ide. Hvad nu hvis de nye træsko klemte fødderne, så måtte folk da gå til træskomageren for at få et par andre?

Som I ved kan nisser trylle - og Oldenis tryllede nu alle træskoene et nummer mindre. Næste dag gik alle i Haderslev og ømmede sig, de kunne næsten ikke gå, for deres træsko klemte alle steder, at bestille nye hos træskomageren faldt dem dog ikke ind, de gik hellere og ømmede sig den hele lange dag.

Om aftenen, efter at træskomageren havde stillet en mikroskopisk lille portion risengrød op til Oldenis, en portion som han slet ikke blev mæt af, satte han sig igen i sin lænestolen for at finde på noget, der kunne få baronens træsko til at fremstå i et dårligt lys. Her kom han i tanke om at lave alle træsko et nummer for store. Han tryllede igen, og den næste dag gik folk og svømmede i deres træsko, de var alt for store, og kun med besvær kunne de få disse violinkasser med sig. Folk brokkede sig og himlede op, men at bestille hos træskomageren faldt dem ikke ind.

Oldenis har tryllet træskoene først for små og så for STORE.

Oldenis var klar over, at der måtte helt andre boller på suppen, hvis folk skulle komme tilbage til træskomageren. Så om aftenen, den aften hvor der ikke blev stillet noget som helst op på loftet, satte han sig i stolen og tænkte og tænkte. Hvad var det værste, der kunne ske med et par træsko? Ikke at de var for små, ikke at de var for store, men at de gik midt over. Så kunne de ikke bruges igen, så kunne de ikke sættes sammen, så var de helt ubrugelige. Købte man så et par nye hos baron von Gullasch, skulle det samme ske igen. Oldenis var kisteglad og meget tilfreds med sig selv, nu kunne det ikke gå galt. Han tog sit tryllesne, tryllede og en, to, tre havde alle baron von Gullasches træsko den skavank, at de faldt fra hinanden, når man stak foden i dem.

Skomageren får igen travlt

Se den trylleformular virkede. Allerede dagen efter kom folk atter til træskomageren. Først brokkede de sig over de nye gullaschtræsko, og derefter bestilte de et par nye hos træskomageren. Der var nogle som betalte forud, altså inden de havde fået træskoene, og det betød, at træskomageren allerede samme dag kunne gå ud at købe madvarer.

Da han kom ud i byen, blev han næsten overfaldet af mennesker, for alle ville nu gerne have et par magen til deres gamle træsko, som kun træskomageren kunne lave. "Kom hen til mit værksted og afgiv en bestilling", var hans svar til alle de kunder, som gerne ville have et par af de gode gamle træsko.

Da træskomageren kom hjem med sine varer, skulle man jo have troet, at han ville gå i gang med at snitte træsko med det samme. Han satte i stedet en stor gryde med mælk og ris over, og da grøden var færdig, kom han tre klatter smør og så rigeligt

med kanel på, for han havde meget på fornemmelsen, at denne store forandring kunne han takke nissen for. Oldenis ventede med spænding, havde hans plan virket? Jo op ad loftsstigen kom træskomageren, og inden han selv kom til syne, kunne Oldenis allerede lugte den gode lugt af grød og kanel. Træskomageren satte grøden på det vakkelvorne bord og sagde: "Pas godt på julens glæder, kære nisse".

Så snart træskomageren var gået ned igen, skyndte Oldenis sig hen til bordet, og imens han skovlede lækker risengrød i sig, tænkte han på, hvor rart det var at være nisse, og hvor dejligt det er, at kunne trylle, så det alligevel kan blive en god jul for en nisse.

Oldenis får igen grød på loftet.

Skrevet af Lone Graasbøll på baggrund af ideer fra "Hallo det er Jul".